

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๙/ ๑๓๐๓

กระทรวงพาณิชย์

๔๔/๑๐๐ ถนนนันทบุรี ๑

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุมัติมาตรการและงบประมาณเพื่อใช้ดำเนินการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปี ๒๕๕๓/๕๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๕๒๑๒ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้แจ้งมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งได้เห็นชอบกรอบ หลักเกณฑ์ และวิธีดำเนินการมาตรการโครงการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปี ๒๕๕๓/๕๔ โดยให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับการดำเนินการในปี ๒๕๕๒/๕๓ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นที่จะต้องขอใช้งบประมาณให้ดำเนินการเสนอคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติเป็นกรณีๆ ไป ความแจ้งแล้ว นั้น

๒. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

๒.๑ ภาวะการค้า ราคาข้าวเปลือกและข้าวสารมีแนวโน้มปรับตัวลดลง โดยข้าวเปลือกเจ้า ๕% (๑ เมษายน ๒๕๕๔) ราคาตันละ ๗,๖๐๐ - ๘,๓๐๐ บาท เทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาตันละ ๘,๓๐๐ - ๘,๓๐๐ บาท ลดลงตันละ ๗๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท เนื่องจากผลผลิตฤดูใหม่กำลังทยอยออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก ประกอบกับในพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวเปลือกมีฝนตกชุก ทำให้ข้าวเปลือกมีความชื้นสูง โรงสีและผู้ประกอบการจึงรับซื้อข้าวเปลือกในราคาต่ำลง สำหรับราคาข้าวสาร ข้าวขาว ๕% ราคากระสอบละ (๑๐๐ กก.) ๑,๓๐๐ - ๑,๓๑๐ บาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาซึ่งมีราคากระสอบละ ๑,๓๕๐ - ๑,๓๖๐ บาท ลดลงกระสอบละ ๕๐ บาท

๒.๒ การเรียกร้องของเกษตรกร เกษตรกร จ.สุพรรณบุรีและจังหวัดใกล้เคียงได้รวมตัวกันมาชุมนุมเรียกร้องให้แก้ไขปัญหาราคาข้าวตกต่ำ เมื่อวันที่ ๒๙ และ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่ จ.สุพรรณบุรี รวมทั้งเกษตรกรในอีกหลายพื้นที่ อาทิ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตรโลก สุโขทัย กำแพงเพชร พระนครศรีอยุธยา และอุตรดิตถ์ ได้ร้องขอผ่านจังหวัดให้ดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือกหรือตั้งโต๊ะรับซื้อโดยเร่งด่วน และได้รวมตัวกันเดินทางมาเรียกร้องที่กระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๐๐๐ คน

๒.๓ โรงสีและผู้ประกอบการค้าข้าวส่วนหนึ่งได้รับซื้อข้าวตามการค้าปกติไว้จำนวนหนึ่งแล้ว ทำให้ขาดสภาพคล่องและไม่มีเงินเพียงพอที่จะนำไปซื้อข้าวเปลือกที่กำลังออกสู่ตลาดขณะนี้ และมีผู้ประกอบการค้าข้าวบางส่วนชะลอการรับซื้อข้าวเปลือก

๓. แนวทางแก้ไขปัญหา

คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งนายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายไทรรงค์ สุวรรณศิริ) เป็นประธานการประชุมเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ได้มีมติสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ โครงการตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง ปี ๒๕๕๓/๕๔

๓.๑.๑ เห็นชอบให้ปรับเปลี่ยนชื่อ “โครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก ปี ๒๕๕๓/๕๔” เป็น “โครงการตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง ปี ๒๕๕๓/๕๔” โดยมี

หลักการคือ เมื่อราคาตลาดข้าวเปลือกในพื้นที่แหล่งผลิตต่ำกว่าราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง ให้ อคส./อ.ต.ก. เข้าไปตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรผ่านโรงสีที่เข้าร่วมโครงการในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง เฉพาะชนิดข้าวเปลือกที่ราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงต่ำกว่าราคาประกันรายได้ที่กำหนดไว้ และให้ดำเนินการเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บสต็อกข้าวมาอยู่ในความดูแลของรัฐบาลที่ต้องมีภาระและค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจำนวนมาก

๓.๑.๒ เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณดำเนินการตามโครงการ ดังนี้

(๑) กำหนดเป้าหมายที่จะดำเนินการตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง เบื้องต้น จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตัน ในพื้นที่ที่เกษตรกรจำหน่ายข้าวได้ในราคาต่ำกว่าเกณฑ์กลางอ้างอิง

(๒) วงเงินจ่ายขาดตามที่จ่ายจริงไม่เกิน ๑๕๖.๗๙๕ ล้านบาท จากงบกลางเงินสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ดังนี้ ๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรับซื้อ จำนวน ๕๐ ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกของ อคส. , อ.ต.ก. และสถาบันเกษตรกร โดยให้ตามที่เกิดขึ้นจริง และค่า Overhead ต้นละ ๔๕ บาท ในอัตรารวมกันไม่เกินต้นละ ๑๐๐ บาท ๒) ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาข้าวสารที่แปรรูปจากข้าวเปลือกที่รับซื้อ อัตราต้นละ ๒๑๖ บาท ต่อ ๖ เดือน รวมจำนวน ๑๐๓ ล้านบาท และ ๓) ค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการกำกับดูแลการตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง จำนวน ๓.๗๙๕ ล้านบาท

(๓) เงินทุนหมุนเวียน เป็นเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อนำไปใช้ในการรับซื้อข้าวเปลือก วงเงินดำเนินการเบื้องต้น จำนวน ๕,๐๐๐ ล้านบาท โดยให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันและขอยกเว้นค่าธรรมเนียมการค้ำประกันเงินกู้ดังกล่าว รวมทั้งพิจารณาอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และรัฐรับภาระชดเชยดอกเบี้ยและผลขาดทุนของโครงการ โดยให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณเพื่อชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่ ธ.ก.ส.ให้ครบถ้วนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๔) ให้การรับซื้อครอบคลุมในส่วนข้าวเปลือกของเกษตรกรที่จังหวัดนครนายกที่ อคส. ได้รับฝากไว้ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ที่โรงสีเก่งการ ๒๒ จำกัด และบริษัทโรงสีบุญทวีทรัพย์ จำกัด จ.นครนายก ปริมาณ ๑,๐๙๒.๗๑ ตัน

๓.๑.๓ เห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีการการดำเนินโครงการตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง ปี ๒๕๕๓/๕๔ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือกของรัฐบาลเสนอ

๓.๑.๔ การพิจารณาวงเงินที่จะใช้ตามโครงการฯ

(๑) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ และ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เห็นชอบให้ อคส.และ อ.ต.ก. กู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส. โดยเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการรับซื้อข้าวเปลือกตามโครงการฯ ปี ๒๕๕๒/๕๓ วงเงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน และรัฐรับภาระชำระต้นเงินกู้และดอกเบี้ย รวมถึงผลขาดทุน จากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) อคส. และ อ.ต.ก. ได้เบิกเงินกู้จาก ธ.ก.ส. เพื่อจ่ายชำระค่าข้าวเปลือกให้แก่เกษตรกรแล้วทั้งสิ้นเป็นเงิน ๑,๔๒๑.๓๔๔ ล้านบาท (อคส. ๙๙๙.๗๒๙ ล้านบาท , อ.ต.ก. ๔๒๑.๖๑๕ ล้านบาท) คงเหลือเงินทุนหมุนเวียนจำนวน ๑๘,๕๗๘.๖๗๐ ล้านบาท ระยะเวลาการเบิกจ่ายเงิน สิ้นสุดกันยายน.๒๕๕๓ และกำหนดชำระหนี้ต้นเงินกู้และดอกเบี้ย สิ้นสุดภายใน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓

(๓) จากการหารือกับ ธ.ก.ส. อคส. และ อ.ต.ก. เห็นว่าไม่สามารถจะขยายระยะเวลาเบิกจ่ายเงินโครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก ปี ๒๕๕๒/๕๓ เพื่อนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนรับซื้อข้าวเปลือกในโครงการตั้งโต๊ะรับซื้อในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง ปี ๒๕๕๓/๕๔ ได้ เนื่องจากสัญญาได้สิ้นสุดแล้วตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๓ จึงเห็นควรให้ อคส. และ อ.ต.ก. ทำสัญญากู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส. เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนรับซื้อข้าวเปลือกตามโครงการตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือก ปี ๒๕๕๓/๕๔ ใหม่

๓.๑.๕ ด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับแหล่งเงินที่จะใช้ให้ทันเหตุการณ์ ตามข้อ ๓.๑.๔ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติวงเงินดำเนินการที่จะใช้รับซื้อข้าวเปลือกดังกล่าว และมอบหมายให้ อคส. และ อ.ต.ก. ตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกในแหล่งผลิตข้าวที่ผลผลิตกำลังออกสู่ตลาด และราคาตลาดที่เกษตรกรขายได้ต่ำกว่าราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงในช่วงเวลาเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญได้ตั้งแต่วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรได้ทันทั่วถึง โดยให้ อคส. และ อ.ต.ก. ออกหลักฐานการรับซื้อข้าวเปลือกให้แก่เกษตรกรไปก่อน และขอให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการให้สามารถจ่ายเงินค่าข้าวเปลือกให้เกษตรกรได้อย่างช้าภายใน ๑๕ วันทำการ

๓.๒ โครงการเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าว

๓.๒.๑ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าว จากเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๕๔ เป็นเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือนนับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ชดเชยดอกเบี้ยจากเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไปเป็นเดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ ระยะเวลาโครงการจากเดือนกุมภาพันธ์ - กันยายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไปเป็นเดือนกุมภาพันธ์ - ตุลาคม ๒๕๕๔

๓.๒.๒ เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณเบื้องต้น จำนวน ๑๐๓ ล้านบาท จากงบกลาง เงินสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ดังนี้

(๑) เงินงบประมาณ จำนวน ๑๐๐ ล้านบาท ให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายจากกรมบัญชีกลาง เพื่อชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือนให้แก่โรงสีข้าวและตลาดกลางฯ ที่เข้าร่วมโครงการผ่านธนาคารพาณิชย์และ/หรือธนาคารของรัฐ

(๒) เงินงบประมาณ จำนวน ๓ ล้านบาท ให้ฝ่ายเลขานุการ กชช. เป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายจากกรมบัญชีกลาง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการติดตามและกำกับดูแลตรวจสอบการดำเนินการของส่วนกลางและภูมิภาค

๓.๒.๓ เห็นชอบหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการดำเนินการโครงการเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวตามมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปี ๒๕๕๓/๕๔ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาโครงการเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวเสนอ

(รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย)

๔. ข้อพิจารณา

เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปี ๒๕๕๓/๕๔ ตามมติคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และเงินงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินการตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายแต่ละโครงการ ดังนี้

๔.๑ โครงการตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง ซึ่งกำหนดปริมาณที่จะรับซื้อเบื้องต้น จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตัน เงินทุนหมุนเวียนโดยกู้จาก ธ.ก.ส. วงเงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาท และวงเงินจ่ายขาดตามที่จ่ายจริงไม่เกิน ๑๕๖.๗๙๕ ล้านบาท จากงบกลางสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

๔.๒ โครงการเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าว กรอบวงเงินขดเชยดอกเบี้ยตามที่
จ่ายจริงไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานไม่เกิน ๓ ล้านบาท

ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตั้งโต๊ะรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรได้ทันห่วงที่ (เริ่ม
ดำเนินการตั้งแต่ ๒ เม.ย.๕๔) ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (๑) ได้เร่งรัดการจัดหาสินเชื่อจาก ธ.ก.ส.
ให้แก่ อคส. และ อ.ต.ก. (๒) ให้สำนักบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) ดำเนินการค้ำประกันเงินกู้ของ อคส. และ
อ.ต.ก. ดังกล่าว (๓) ให้ ธ.ก.ส. พิจารณาส่งจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้ค่าข้าวให้แก่เกษตรกรที่นำข้าวเปลือกมา
จำหน่ายตามโครงการกับ อคส. และ อ.ต.ก. ที่ตั้งโต๊ะรับซื้อ ตั้งแต่วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๔ อย่างช้าภายใน ๑๕ วัน
ในระหว่างที่รอหนังสือค้ำประกันและทำสัญญาเงินกู้กับ ธ.ก.ส.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี)

รองนายกรัฐมนตรี

รองประธานคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ

กรมการค้าภายใน

โทร./โทรสาร ๐-๒๕๔๗-๕๕๐๒